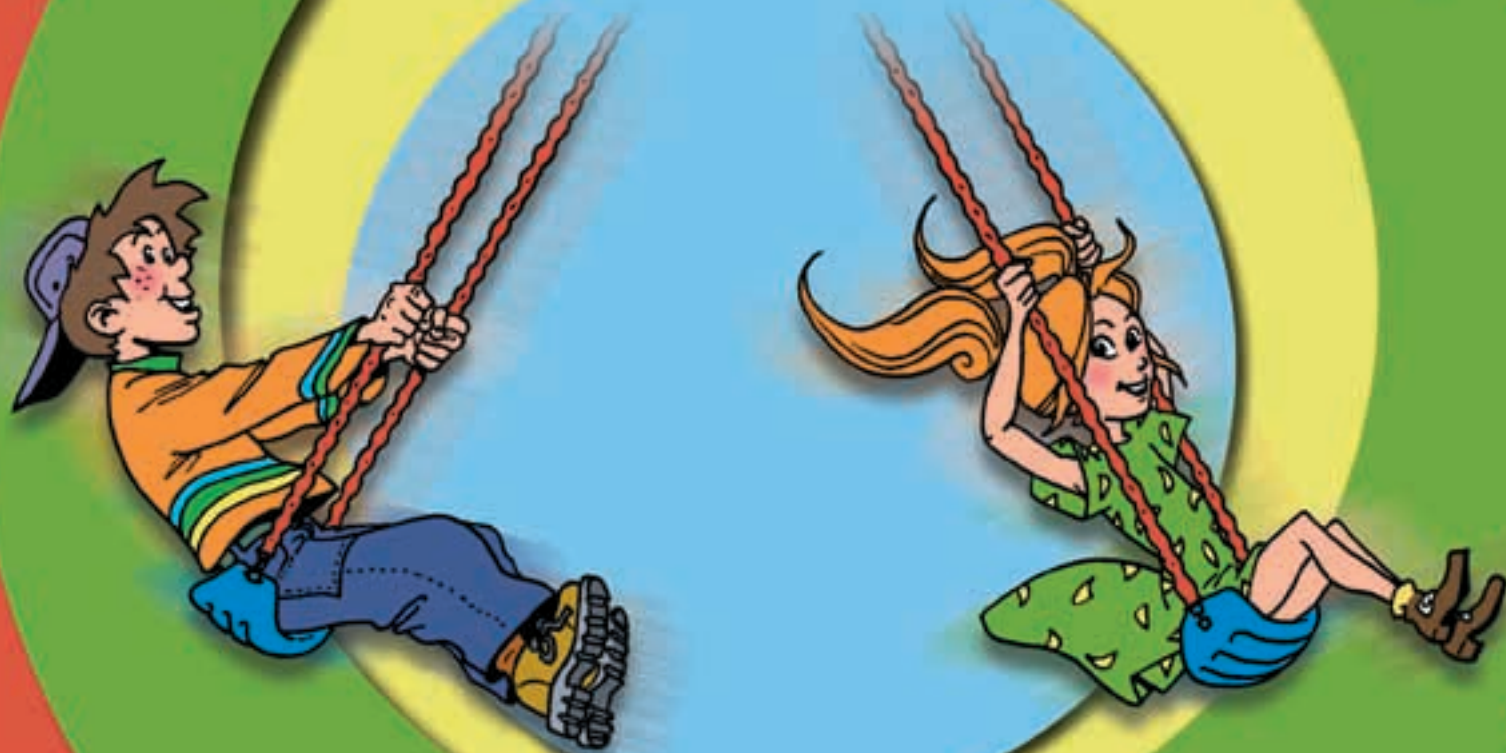

Speel op veilig

Colofon

Deze brochure werd gerealiseerd mede dankzij de financiële steun van de Vlaamse minister bevoegd voor Gezondheidsbeleid, de Federale minister van Volksgezondheid en Consumentenzaken en de leden van de Beroepsvereniging Recreabel.

Coördinatie: Mia Van Laeken

Vormgeving & Illustraties: www.dhondt-ravijts.be

Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie

G. Schildknechtstraat 9

1020 Brussel

Tel.: 02/422.49.49

Fax: 02/422.49.59

E-mail: vig@vig.be

© VIG 2001

ISBN 90-75628-20-X

Speel 't veilig

... Speel op veilig

Er is een Koninklijk Besluit...

De nieuwe wetgeving voor speelterreinen geeft duidelijk aan wat je kan doen voor de veiligheid op een speelterrein en wat je moet doen om wettelijk in orde te zijn. Het KB is een duidelijke handleiding voor de veiligheid van je speelterrein. Als je de handleiding volgt, dan breng je jouw speelterrein in orde.

Voor wie is de wetgeving bedoeld?

Het Koninklijk Besluit is bedoeld voor alle verantwoordelijken die hun speelterrein openstellen voor het publiek. Dit wil zeggen dat alle publieke speelterreinen met minstens één speeltoestel onder dit besluit vallen.

Deze brochure is bedoeld voor uitbaters van een café, een taverne, een sportcentrum, initiatieven voor buitenschoolse opvang, verantwoordelijken van een school, de gemeente, een kinderdagverblijf, indoor-speeltuinen, campings, winkelketens met speeltuin, jeugdclubs, sportclubs, speelpleinwerking, hotels, recreatieverblijven ... Het KB is ook van toepassing op de speeltoestellen in de tuin van **onthaalmoeders**.

Heb je één of meerdere speeltoestellen die toegankelijk zijn voor het publiek (of de leden van je club), dan is deze brochure voor jou.

Uitbaters en verantwoordelijken, in deze brochure lees je meer over de wetgeving, je rechten en plichten. Je vindt ook nuttige tips die je helpen om het speelterrein veilig te maken. Als je het advies van deze brochure volgt, dan voldoet jouw speelterrein aan het minimum veiligheidsniveau.

IMAGO

Het aanbieden van een speelterrein is een dienst voor je gebruikers, wie ze ook mogen zijn: kinderen, ouders, begeleiders, klanten, enz. ... Het is prettig als die gebruikers tevreden zijn. Jouw goede imago wordt erdoor opgebouwd. Daarom is het van belang dat alle producten en diensten veilig en gebruiksvriendelijk zijn. Als uitbater zorg je dan ook voor een veilig speelterrein met veel speelplezier.

*Veilige speelterreinen,
een wetgeving!*

Sinds 1994 bestaat er een algemene wet over de veiligheid van de consument. Die wet beschermt gebruikers tegen onveilige producten en diensten. Ook het uitbaten van een speelterrein of het aanbieden van speeltoestellen is een dienst en hoort bij deze wet.

Vanaf einde 1998 zijn de Europese Normen over de veiligheid van speelterreinen (EN 1176 en EN 1177) een aanvaarde leidraad.

Nu, in 2001, is er een specifieke wetgeving voor speelterreinen in België die de uitbaters verplicht om alles veilig te maken. Dit Koninklijk Besluit is gebaseerd op de wet van 1994 en de Europese Normen. Het Koninklijk Besluit wordt verder in deze brochure uitgelegd.

De wetgeving: wie, wat, hoe?

Wie is er nu verantwoordelijk?

Als uitbater van het speelterrein ben je altijd verantwoordelijk. Je moet ervoor zorgen dat alle speeltoestellen veilig geïnstalleerd zijn en veilig blijven. Ook het hele speelterrein moet veilig zijn. Daarom is regelmatig onderhoud belangrijk.

Bordjes met 'niet verantwoordelijk voor gebeurlijke ongevallen' worden door dit KB dan ook verboden. Ze dienen immers tot niets.

Je bent echter niet verantwoordelijk voor het gedrag van de kinderen of hun begeleiders.

Als uitbater
van het speelterrein
ben je altijd
verantwoordelijk.

Wie is de uitbater?

De wetgeving zegt dat een uitbater de verantwoordelijke of de beheerder van het speelterrein is. Diegene die dus rechtstreeks het speelterrein aanbiedt, is verantwoordelijk voor de veiligheid van het speelterrein en de speeltoestellen. Het is ook deze uitbater die met naam en adres op het verplichte uithangbord moet staan.

Ook al is deze rechtstreekse uitbater geen eigenaar en moet hij verantwoording afleggen aan een beheerder of directeur, dan nog blijft hij verantwoordelijk voor het veilig maken van zijn speelterrein.

Wie moet betalen om het speelterrein veilig te maken is natuurlijk een andere zaak. Hiervoor is het nodig je contracten na te kijken.

Als rechtstreekse uitbater..

- neem je het initiatief om het speelterrein veilig te maken,
- neem je contact op met je eventuele werkgever(s) over het kostenplaatje,
- wordt jouw naam en adres vermeld op het verplichte uithangbord,
- ben je steeds het aanspreekpunt voor het publiek en de overheid.

De wetgeving: wie, wat, hoe?

Wat is een speelterrein?

De wetgeving spreekt over speelterreinen en speeltoestellen.

Een speelterrein is elke speeltuin, elk speelplein, elke speelplaats waar minstens één speeltoestel aanwezig is dat door kinderen of jongeren gebruikt wordt om te spelen. Deze wetgeving is niet van toepassing op een privé-tuin waar kinderen of hun kameraadjes spelen op een speeltoestel. Dit is privé-terrein en daar zijn ouders zelf verantwoordelijk voor de veiligheid.

We weten allemaal wat een speeltoestel is. Het gaat in dit KB enkel over die speeltoestellen waarbij uitsluitend gebruik gemaakt wordt van de eigen menselijke energie om erop te spelen. Deze speel- en sporttoestellen kunnen ofwel stevig verankerd zijn ofwel bewegend zijn. Waterfietsen, gocarts vallen dus ook onder deze wetgeving. Het zijn immers toestellen die met behulp van de eigen menselijke energie worden voortbewogen.

Voor alle duidelijkheid: Alle elektrische en andere motorisch aangedreven speel- en sporttoestellen vallen dus niet onder dit KB.

Let op, in deze brochure vind je NIET de volledige Europese Normen. Meer informatie vind je in het handboek van het Ministerie van Economische Zaken.

LET OP ! Springkastelen vallen WEL onder dit KB. Het zijn immers toestellen waarbij gebruik wordt gemaakt van de eigen menselijke energie.

Deze brochure geeft je de nodige informatie om je speelterrein en de toestellen aan te passen aan het minimale veiligheidsniveau. De bijkomende technische informatie in deze brochure is vooral gebaseerd op de Europese Normen (EN 1176 en EN 1177)

Het Koninklijk Besluit en de Europese Normen zijn in deze brochure 'in mensentaal' beschreven. Ondanks de 'Vrije vertalingen' van het KB en de Europese Normen zijn we toch zo nauwkeurig mogelijk gebleven. De brochure is dan ook een goed hulpmiddel om jouw speelterrein veilig te maken zodat je voldoet aan het KB.

verantwoordelijkheid

Als uitbater ben je dus altijd verantwoordelijk voor de veiligheid van je speelterrein. Het Koninklijk Besluit legt enkele verplichtingen op in verband met speelterreinen.

Je moet zorgen voor:

- een veilig speelterrein
 - voldoende ruimte rond de speeltoestellen
 - 'vallen' voorkomen bij hoge speeltoestellen!
 - geschikte ondergrond
- veilige speeltoestellen
- regelmatig onderhoud
- een uithangbord met je naam en adres
- het opstellen van de risico-analyse, het nemen van preventiemaatregelen en het maken van een inspectie- en onderhoudsschema
- melden van ernstige incidenten en ongevallen

Art. 3. § 1.

“Een speelterrein mag slechts worden uitgbaat indien wordt voldaan aan de algemene veiligheids-vereiste.”

Is mijn speelterrein en zijn de speeltoestellen veilig?

Even rondkijken misschien.

Als je dit niet alleen wilt doen, kan je hulp inroepen van een collega, een overkoepelende organisatie, een fabrikant, een keuringsinstelling, ... Hier zijn alvast enkele aandachtspunten voor het terrein:

Er staat een (natuurlijke) omheining tussen het speelterrein en de straat en de parking, zodat de kinderen niet direct op de weg kunnen komen.

8

UITBATER

Er staat een duidelijk informatiebord met naam, adres, telefoon van de uitbater.

Veiligheid van het spe

~~De eigenaar is niet verantwoordelijk voor gebeurlijke ongevallen~~

De speeltoestellen zijn gegroepeerd per leeftijds-categorie, een duidelijke afscheiding is niet nodig.

De grond onder de speeltoestellen is schokdempend. De ondergrond bestaat uit gras, zand, boomschors, rubberen tegels, grind, en is goed aangevuld.

Voldoende vuilnisbakjes.

el terrein: waar let je op ?

Banken, om een oogje in het zeil te houden en als afspraakplaats.

Er is voldoende afstand tussen de speeltoestellen onderling en tussen de speeltoestellen en de omringende bomen en banken. Ook als de toestellen in beweging zijn, moet er voldoende afstand zijn.

De funderingen (beton) zitten onder de grond of zijn voldoende afgeschermd.

Bij je onderzoek van het bestaande speelterrein heb je ontdekt dat niet alles in orde is.

Werk aan de winkel dus !

Je kan op basis van de volgende tips je terrein aanpassen. Je hebt de keuze om alles zelf te veranderen of dit te laten doen door iemand anders. Als de veranderingen maar goed uitgevoerd zijn en geen nieuwe risico's meebrengen voor de spelende kinderen.

Vallen en botsen...

... zijn de meest voorkomende ongevallen op speelterreinen. Vallen hoort bij het spelen, dat wel, maar het is belangrijk dat kinderen zich tijdens het vallen zo weinig mogelijk kwetsen.

Vallen is dé nummer 1 van de ongevallen op speelterreinen (71 % van alle ongevallen). Op de tweede plaats komt botsen met 21%.

Ruimte rond het speeltoestel

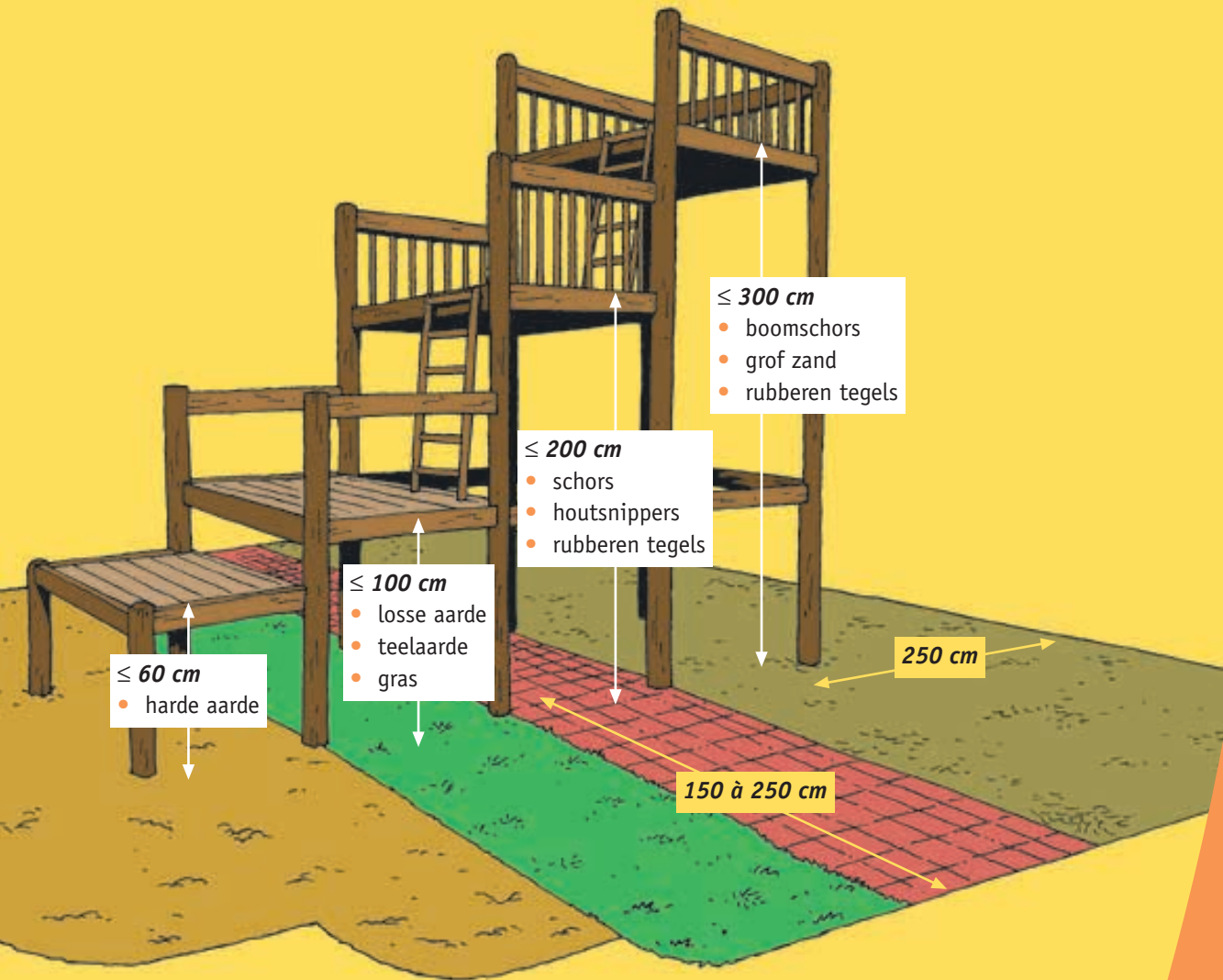
Hoe hoger een kind zich op het toestel bevindt, hoe verder het kan vallen. Niet alleen, hoe dieper het kind kan vallen maar ook echt 'hoe verder het kind van het speeltoestel kan terechtkomen'.

Het is dan ook belangrijk dat er in de directe omgeving van het speeltoestel geen andere obstakels of speeltoestellen staan. Het kind zou daarop kunnen vallen, ... met alle gevolgen van dien. Er moet voldoende ruimte 'vrij' zijn rond de toestellen om te kunnen vallen. Denk eraan dat toestellen ook in beweging kunnen zijn en dus meer ruimte nodig hebben. **Vrije valruimte!**

Hoeveel vrije valruimte er voorzien moet worden is afhankelijk van de valhoogte van het speeltoestel.

De valhoogte is de hoogte vanwaar het kind nog een steunvlak heeft, loodrecht tot op de grond.

Hoeveel valruimte moeten we nu juist voorzien ?

- Alle toestellen met minder dan 1,50 m valhoogte moeten minimum 1,50 m vrije valruimte hebben.
- Hebben de toestellen een grotere valhoogte dan 1,50 m dan ... moeten we eventjes het rekenmachientje erbij halen. De vrije valruimte is dan $\frac{2}{3}$ van de valhoogte +0,50 m.
- Nogal ingewikkeld allemaal ? Je zit zeker goed indien je evenveel plaats voorziet rond het toestel als de valhoogte van het toestel, (uiteraard geldt dit enkel voor toestellen met een valhoogte groter dan 1,50 m).
- De maximum ruimte die je moet voorzien tussen twee toestellen is 2,50 m.

Hoge speeltoestellen... voorkomen van vallen

Kinderen spelen graag op hoge speeltoestellen. Dat is een hele uitdaging. De toestellen moeten wel zo gemaakt zijn dat kinderen niet naar beneden kunnen vallen.

Als kinderen op een toestel kunnen waarvan de valhoogte hoger is dan drie meter, dan moet dit deel van het toestel volledig rondom afgesloten worden zodat ze er niet kunnen afvallen.

Hoge speeltoestellen en trappen hebben een reling of een balustrade. Dit geeft kinderen meer steun of verhindert dat ze naar beneden vallen.

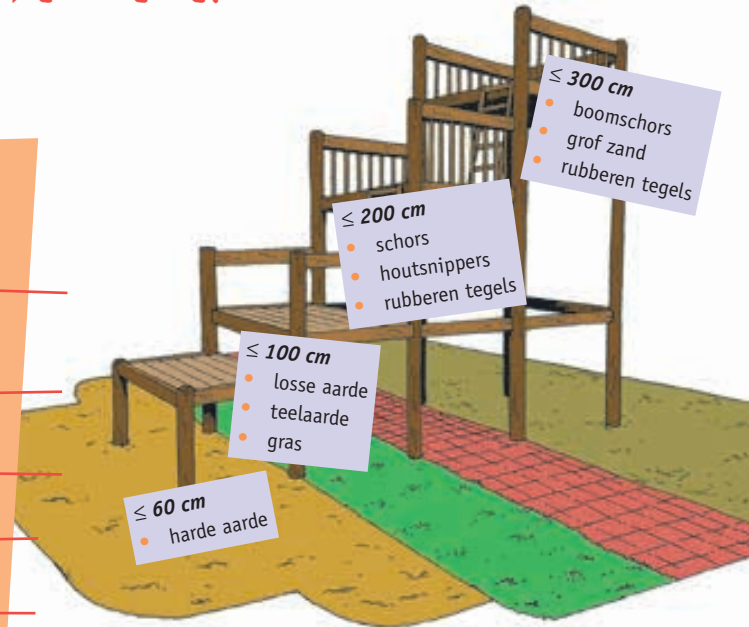
De verticale spijlen moeten voorkomen dat kinderen op de balustrade kruipen. De verticale spijlen hebben een onderlinge afstand van maximum 9 cm. Dat voorkomt dat kinderen met hun hoofd ertussen klemraken.

Vallen ? Liefst zo zacht mogelijk !

- Er mogen geen obstakels zijn in de directe omgeving van het toestel.
- De ondergrond onder en rond het speeltoestel is aangepast om de schokken tijdens het vallen te dempen en zo weinig mogelijk letsels te veroorzaken.
- De aangepaste ondergrond (gras, zand, boomschors..) bedekt de hele ruimte waar het kind kan vallen en moet in een dikke laag liggen.
- De ondergrond is goed onderhouden. Controleer regelmatig of er geen glas, bladeren, papier, hondepoep... ligt.
- Rubberen 'valtegels' moeten goed aanpassen rond het toestel, zonder openingen tussen de verschillende tegels. De hoeken van de tegels mogen niet naar omhoog krollen.

Het soort van ondergrond en de afmetingen van de valdempende ondergrond zijn verschillend naargelang de valhoogte van het toestel.

Materiaal en grootte	minimum laagdikte	maximum vrije valhoogte
Steen, tegels, asfalt, beton, harde aarde NIET AANBEVOLEN		60 cm
Bovengrond van losse aarde, gras		100 cm
Houtsnippers (5 - 30 mm)	30 cm	300 cm
Boomschors (20 - 80 mm)	30 cm	300 cm
Proper grof rivierzand zonder klei (0,2 - 2 mm)	30 cm	300 cm
Gewassen parelgrind (2 - 8 mm)	30 cm	300 cm
Rubber of kunststof tegels en matten		Volgens testrapport

GRAS
kan enkel nog bij toestellen met een valhoogte tot 1,00 meter.

Algemene veiligheid

Waar let je op?

De speeltoestellen zijn zo gemaakt dat volwassenen erbij, erop, erin kunnen om de kinderen te gaan helpen.

Het uiteinde van de glijbaan is voldoende horizontaal en tevens ook voldoende afgerond aan het uiteinde.

Hoge speeltoestellen en trappen hebben een reling of balustrade.

De kettingen en touwen zijn stevig, zonder roest, niet uitgerafeld, niet versleten.

Er zijn geen splinters, verroeste onderdelen of uitsteeksels, geen uitstekende balken, punten, nagels, bouten,...

De kinderen kunnen zich goed vasthouden aan de wipplank of veerfiguurtjes.

De grond onder de speeltoestellen is schokdempend. De ondergrond bestaat uit gras, zand, boomschors, enz. ... en is goed aangevuld.

Van speeltoestellen

De bewegende of draaiende delen zijn voldoende afgeschermd zodat kinderen hun handjes, voetjes, ... niet kunnen pletten.

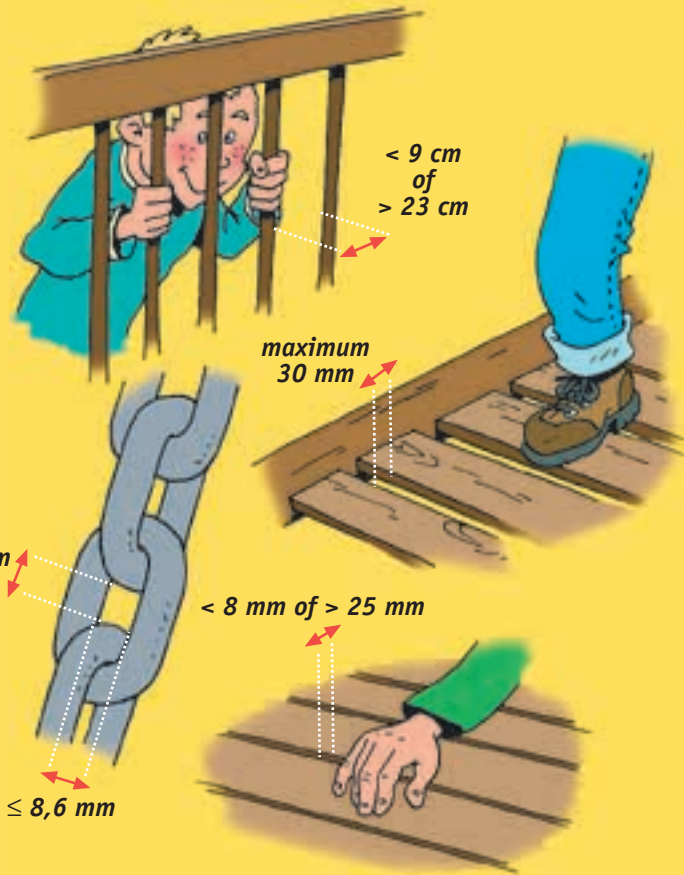
Vingertjes mogen niet vastklemmen in kettingen, buizen. Gebruik ofwel zeer kleine openingen. Een afdekdop op de buizen is het beste.

De speeltoestellen staan stabiel en kunnen niet omvallen.

Afmetingen van openingen om vastklemmen, stikken en pletten te vermijden.

- Openingen voor het hoofd moeten kleiner zijn dan 90 mm of groter dan 230 mm.
- Steunvlakken voor voeten mogen een opening hebben van maximum 30 mm breed (behalve bij hangbruggen).
- Vanaf 1,20 meter hoogte en bij een gedwongen beweging (dit is een beweging waarbij de zwaartekracht ervoor zorgt dat kinderen naar beneden vallen en dit niet kunnen tegenhouden, voorbeeld bij de glijbaan) moeten openingen voor vingers kleiner zijn dan 8 mm of groter dan 25 mm.
- Bij daken, glijbaaningangen en glijpalen mogen geen kieren voorkomen waar de kinderen met koordjes en veters kunnen inhaken en zo verstrikt raken.
- Openingen van kettingen moeten kleiner zijn dan 8,6 mm.
- Bewegende delen moeten afgesloten zijn.

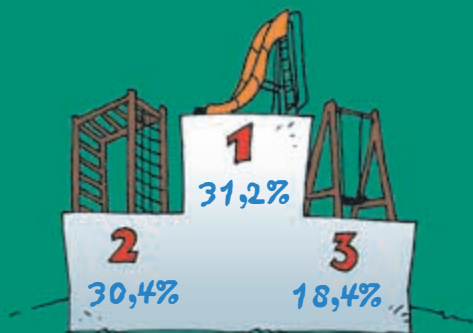
Let altijd op gevaar voor vastklemmen, vasthangen, verstikking, pletten, ... Dit kan gebeuren met het hele lichaam, het hoofd of met bepaalde ledematen. Ook kledingstukken kunnen ergens blijven achter hangen of rond draaien. Deze ongevallen gebeuren zowel bij vaste als bij beweegbare onderdelen.

Specifieke veiligheid van speeltoestellen

Wist je dat ...

Tachtig procent van de ongevallen op speelterreinen gebeurt bij het gebruik van drie speeltoestellen.

Deze top drie bestaat uit de **glijbaan** (31,2 %), het **klimtoestel** (30,4 %) en de **schommel** (18,4 %).

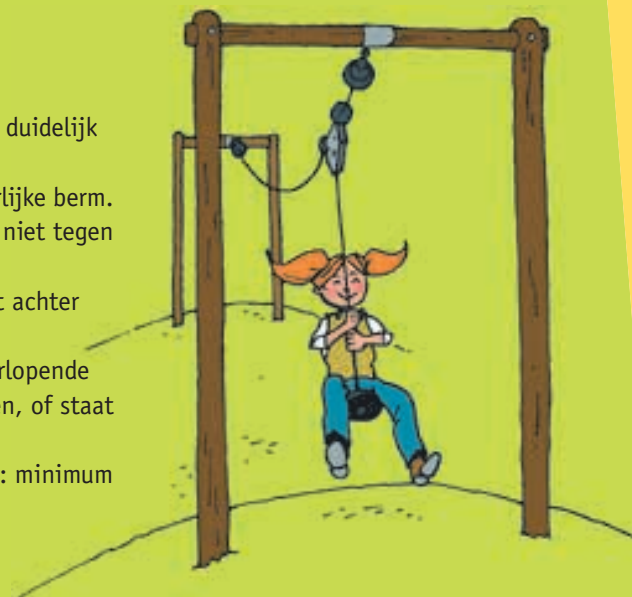
Schommel

- Ondergrond: zand, boomschors, grind, rubberen tegels.
- De schommel staat voldoende stabiel.
- Er is veel ruimte rond de schommel of hij staat aan de rand van het terrein.
- Maximum 2 zitjes per boog.
- De schommelstoeltjes zijn uit zacht materiaal (rubber) gemaakt om harde botsingen af te remmen (het hoofd kan botsen tegen de bewegende schommel).
- De obstakelvrije ruimte voor de schommel is afhankelijk van de lengte van de ketting en de hoogte van het zitje.

Kabelbaan

- Ondergrond: geen beton of asfalt.
- Staat aan de rand van het terrein of is duidelijk afgeschermd.
- De kabelbaan vertrekt vanaf een natuurlijke berm.
- De kabelbaan eindigt in een 'poort' en niet tegen een paal.
- Geen uitsteeksels waar je kleding blijft achter hangen.
- De kabelbaan is afgeschermd voor doorlopende kinderen met een omheining of struiken, of staat aan de rand van het speelterrein.
- Obstakelvrije ruimte voor de kabelbaan: minimum 2 meter valruimte aan beide kanten.

Wiplank

- Ondergrond: gras kan nog net (afhankelijk van de valhoogte van de wiplank).
- Schokdemping: rubberen autobanden op de grond waar de zitjes neerkomen.
- Geen pletgevaar voor de voeten.
- Het scharnierknelpunt moet voldoende beveiligd en afgeschermd zijn.

Draaimolen

- Ondergrond: gras kan nog net - beton is uit den boze.
- Elke draaimolen wordt geacht een valhoogte te hebben van 1,00 meter.
- Obstakelvrije valdempende ruimte: minimum 2 meter.

Glijbaan

- Ondergrond: rubberen tegels, boomschors: afhankelijk van de valhoogte van de glijbaan.
- De instap en het uiteinde van de glijbaan zijn voldoende horizontaal.
- Het uiteinde van de glijbaan moet ook voldoende zijn afgerond (kromtestraal 150 mm diameter).
- Geen plankglijbaan.
- Let erop de glijbaan niet naar de middagzon te oriënteren. Je kan ze het best in de schaduw plaatsen.
- Obstakelvrije ruimte voor het uiteinde van de glijbaan: minimum 2 meter.

Veerfiguurtjes

- Ondergrond: mag gras zijn, maar is afhankelijk van de valhoogte van het toestel.
- De kinderen moeten zich goed kunnen vasthouden aan deze bewegende toestellen.
- Obstakelvrije ruimte rondom de 'groep' van veerfiguurtjes: 1,5 meter.
- Let wel, de veerfiguurtjes moeten onderling maar een obstakelvrije ruimte hebben van 1,00 meter.

Onderhoud

Art. 5

“De uitbater, eventueel bijgestaan door derden, stelt voor het speelterrein een inspectie- en onderhoudsschema op.”

Een goed en nauwkeurig onderhoud van het speelterrein is een belangrijke stap naar veilig spelen.

Je kan het onderhoud opsplitsen in drie verschillende fasen.

- **Regelmatig (dagelijks en wekelijks)** inspecteren van het terrein en de toestellen. Hierbij let je vooral op rondzwerfend vuil, losse of stoeve onderdelen, vandalisme, putten onder toestellen, ongelijkmatige ondergrond, slijtage en het ontbreken van onderdelen. *(Regelmatig nazicht)*
- Tijdens een **maandelijks of driemaandelijks onderhoud** moet je meer in detail inspecteren. De stabiliteit van de speeltoestellen, de werking en de verbindingen zijn belangrijk. Controleer ook de levenslange vaste verbindingen. Je kan de toestellen smeren, verbindingen terug vast draaien, de ondergrond aanvullen. *(Onderhoud)*
- Tenslotte moet je een **jaarlijkse inspectie** houden om het speelterrein volledig en grondig te bekijken. Hou rekening met rottend hout, funderingen, verfbeurten, vervangen van afgesleten onderdelen, verplaatsen van speeltoestellen. *(Periodieke controle)*

Uithangbord

Art. 8. § 1.

“Elk speelterrein moet, op een zichtbare plaats, zijn voorzien van een vast bevestigd bord met volgende onwisbare opschriften: de naam of de firmanaam van de uitbater en het adres van de uitbater.”

Art. 8. § 2.

“Het vermelden van de waarschuwing “Gebruik op eigen risico” of elke andere gelijkaardige vermelding is verboden.”

Art. 9.

“Elk op een speelterrein aanwezig speeltoestel moet zijn voorzien van een alfanumerieke identificatie die uniek is per geïnstalleerd speeltoestel en per speelterrein.”

Magda ?

da mag

- Zowel op het terrein als op het speeltoestel kan je opschriften aanbrengen. We hebben het dan over borden zoals ‘Voorzichtig, spelende kinderen’ of ‘Geen honden toegelaten’. Dit is echter niet verplicht. Indien je dergelijke bordjes aanbrengt, zorg er dan voor dat ze op een duidelijke plaats hangen en in de taal of talen van het gebied geschreven zijn.

da moet

- Je bent verplicht om je naam en adres uit te hangen.
- Elk speeltoestel moet voorzien zijn van een apart nummer. Dit is belangrijk voor de ouders en inspectie. Zo weet iedereen onmiddellijk over welk toestel men juist praat.

da mag nie

- Borden zoals “Gebruik op eigen risico” of iets dergelijk zijn verboden.

Wist je dat de gebruikers bij het Ministerie van Economische Zaken kunnen melden dat je geen uithangbord hebt?

3 stappen naar veiligheid

Art 3 § 1:

“Een speelterrein mag slechts worden uitgebaat indien wordt voldaan aan de algemene veiligheidsvereiste.”

Art 3 § 2:

“Om aan te tonen dat een speelterrein voldoet aan de algemene veiligheidsvereiste dient door de uitbater, eventueel bijgestaan door derden, een risicoanalyse te worden uitgevoerd”

Art 3 §3:

“Een speelterrein of speeltoestel dat in overeenstemming is met een door het Belgisch Instituut voor Normalisatie (B.I.N.) openbaar gemaakte NBN-EN norm die één of meer veiligheids-eisen omvat betreffende de veiligheid van speelterreinen of speeltoestellen, wordt, voor de betreffende gevaarsaspecten, vermoed te voldoen aan de algemene veiligheidsvereiste”

Art 4:

“Op basis van de uitgevoerde risicoanalyse stelt de uitbater, eventueel bijgestaan door derden, preventiemaatregelen vast en past deze toe tijdens de opstelling en uitbating van het speelterrein.”

Art 5:

“De uitbater, eventueel bijgestaan door derden, stelt voor het speelterrein een inspectie- en onderhoudsschema op”

Je moet op elk moment de veiligheid kunnen verzekeren, vanaf het installeren en monteren van een toestel, over het voorzien van de nodige opschriften, tot het onderhoud. Je bent verplicht om aan te tonen dat je speelterrein voldoet aan de algemene veiligheidsvereiste door middel van een risicoanalyse en de nodige preventiemaatregelen. Ook het maken van een inspectie- en onderhoudsschema is verplicht.

Bij elk van deze 3 stappen kan je eventueel hulp vragen aan anderen zoals de fabrikant, een keuringsinstelling,
...

3 stappen naar veiligheid

Risico-analyse

De risicoanalyse bestaat uit het vaststellen van de gevaren en risico's voor de gebruikers of de begeleiders en het evalueren van de risico's. Deze analyse gebeurt voor het speelterrein en voor alle speeltoestellen. Hou rekening met gevaren veroorzaakt door het slecht plaatsen van een speeltoestel, slecht onderhoud van het terrein, onvoldoende informeren van de gebruikers, slechte bodembedekking, rondslingerend materiaal en gevaar voor vallen, botsen, snijden, beklemming, ...

Een speeltoestel of terrein dat beantwoordt aan de Europese Normen (EN 1176 en EN 1177) over de veiligheid van speelterreinen wordt als veilig beschouwd. Hiervoor moet dan ook geen risico-analyse gebeuren.

Preventie-maatregelen

Na de risicoanalyse moet je de nodige preventiemaatregelen nemen om de opgespoorde gevaren en risico's te verwijderen.

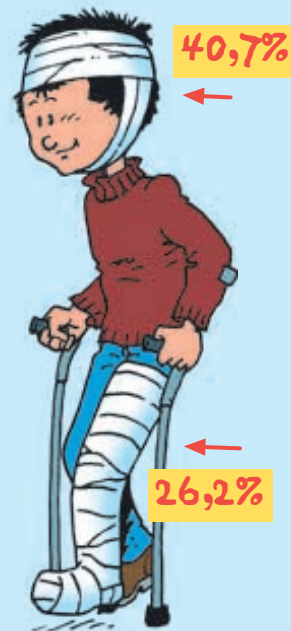
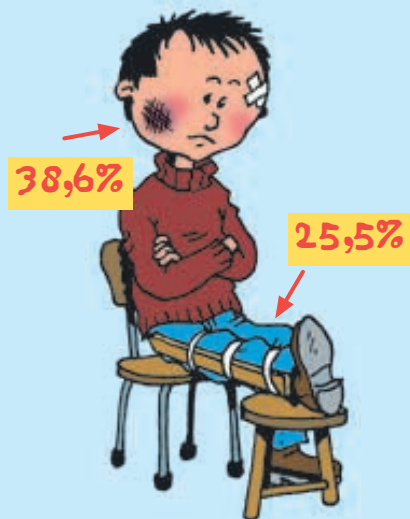
Deze preventiemaatregelen kunnen we opsplitsen in:

- Technische maatregelen: vijzen en bouten, balustrades plaatsen, ...
- Organisatorische maatregelen: speeltoestellen verplaatsen, omheining plaatsen, openingsuren bepalen, EHBO ...
- Toezicht: monitors inzetten ...
- Informatieverstrekking: uithangbord, waarschuwingsbordjes ...

Inspectie- en onderhoud-schema

Je zorgt voor inspectie, onderhoud en herstellingen. Hiervoor moet je een inspectie- en onderhoud-schema opstellen. In het schema staat een planning van het regelmatig nazicht, het onderhoud en de periodieke controles. Alles wordt grondig opgevolgd en opgeschreven. Herstellingen en aanpassingen aan het speelterrein of de toestellen moeten ook uitgevoerd worden zoals gepland.

Wist je dat dit allemaal duidelijk wordt uitgelegd in 'het handboek' van het ministerie?

Melden van ongevallen

Art. 11.

“De uitbater licht de administratieve dienst(...) onmiddellijk in over elk ernstig incident en elk ernstig ongeval dat een gebruiker of derde overkomt tijdens het gebruik van een speelterrein of speeltoestel.”

Je moet met andere woorden elk ongeval met dodelijke afloop of met blijvend letsel dat op jouw speelterrein gebeurt, melden aan het ministerie. Ook incidenten die aanleiding zouden kunnen geven tot een ernstig ongeval moet je rapporteren. Dan kunnen de inspecteurs van het ministerie de oorzaken van het ongeval onderzoeken en zo informatie die kan bijdragen tot een veilige situatie, doorsturen naar andere uitbaters. Als er bijvoorbeeld veel ongevallen gebeuren met een bepaald speeltoestel, dan kan het ministerie extra veiligheidsinstructies geven voor dat toestel.

Speelterreinpolicie

De veiligheid van speelterreinen wordt gecontroleerd door het Ministerie van Economische Zaken. De inspecteurs van het ministerie kunnen onverwacht het speelterrein bezoeken voor een controle of een onderzoek van een ongeval. Bij deze inspectie moet je aantonen dat je de risicoanalyse en de bijkomende preventiemaatregelen hebt uitgevoerd. Ze zullen ook het inspectie- en onderhoudsschema opvragen. Als de veiligheid van het terrein of een speeltoestel onvoldoende is, zal het ministerie eisen om de veiligheid te verbeteren of zelfs een deel af te sluiten voor het publiek. Het ministerie behandelt ook klachten en twijfels van bezorgde ouders als de uitbater niet wil reageren.

Samen werken aan veiligheid

De bezoekers van je speelterrein zijn voor jou goede informatiebronnen van plus- en minpunten. Laat hen weten dat je openstaat voor suggesties en opmerkingen. Op het uithangbord kunnen ze jouw naam en adres vinden. Ook je telefoonnummer of e-mailadres kan je daar vermelden. Je kan je gebruikers aanzetten om kapotte onderdelen of negatieve punten te melden. Luister naar wat ze te zeggen hebben. Zo weet je dat je op het goede spoor zit. Ouders en begeleiders zijn je bondgenoten voor het veilig maken van je speelterrein. Om alles veilig te houden kan je hen aansporen om hun verantwoordelijkheid op te nemen.

Een nieuw toestel: weet wat je wilt

Als je een nieuw toestel wil kopen, dan kan je beter op de volgende punten letten:

- Koop een speeltoestel dat gemaakt is voor speelterreinen. Een speeltoestel met een CE-markering is bedoeld voor gebruik door één gezin (huishoudelijk gebruik). Toestellen die op een speelterrein staan (collectief gebruik) worden meer en intensiever gebruikt en moeten dus steviger zijn.
- Koop een speeltoestel dat voldoet aan de Europese Normen. Dan moet je geen risicoanalyse uitvoeren voor dit speeltoestel. Je kan de verkoper of de fabrikant om een EN-certificaat vragen.
- Denk eraan dat je het toestel ook moet onderhouden. Je verdeelt best je budget over de aankoop en het onderhoud van het toestel.

Wanneer moet nu alles in orde zijn ?

Moet elk speelterrein de dag na het
verschijnen van het KB volledig voldoen
aan de wettelijke verplichtingen?
Het antwoord is "JA en NEEN"

JA

Alle speelterreinen die voor
de eerste keer hun poorten
openen 10 dagen nadat het
KB is gepubliceerd, moeten
onmiddellijk in orde zijn
met het KB.

NEEN

Voor alle bestaande speelterreinen is er een overgangperiode.

Om de veiligheid te garanderen raden wij je wel aan om alles zo vlug mogelijk in orde te maken.

Tegen 10 dagen erna ...

(tegen ten laatste 10 dagen na de publicatie van het KB)

wordt verwacht dat

- alle uithangborden en waarschuwingsbordjes zijn aangebracht,
- de speeltoestellen elk een eigen nummer hebben gekregen,
- alle bordjes waarop staat 'gebruik op eigen risico' of 'niet verantwoordelijk voor gebeurlijke ongevallen' zijn weggehaald.

Tegen 1 oktober 2001

Moet je een planning en programma opstellen over de uitvoering van de risico-analyse.

- Wie doet de risico-analyse?
- Wanneer wordt de risico-analyse uitgevoerd ?
- Waar en voor welke toestellen wordt de risico-analyse uitgevoerd ?

Tegen 1 januari 2002

moet je voor de bestaande speelterreinen:

- een risicoanalyse maken,
- de nodige preventiemaatregelen nemen,
- en het inspectie- en onderhoudsschema opstellen.

Tegen 1 juli 2003

Moet de speeltuin volledig in orde zijn.

Waar vind je meer informatie?

Ministerie van Economische Zaken

Het ministerie heeft een handboek gemaakt voor een vlotte interpretatie van het Koninklijk Besluit. Het is een goede leidraad voor alle uitbaters die deze verplichtingen moeten nakomen. Je kan het aanvragen op dit adres:

Ministerie van Economische Zaken

Koning Albert II-laan 16

1000 Brussel

Tel: 02/206.49.08

e-mail: safety.prod@mineco.fgov.be

Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie (VIG)

Ongevallenpreventie in de Privé-sfeer

Hier vind je informatie over veiligheid van speelterreinen, veiligheid in het jeugdwerk, CO-vergiftigingen, brandwonden, ...

G. Schildknechtstraat 9

1020 Brussel

Tel: 02/422.49.49

Fax: 02/422.49.59

e-mail: mia.vanlaeken@vig.be

<http://www.vig.be>

VIG

VZW

Vlaams Instituut voor
Gezondheidspromotie

Recreabel

Beroepsvereniging van fabrikanten en leveranciers van speeltoestellen

Meiseselaan 97 A

1020 Brussel

Tel: 02/262.06.00

Fax: 02/262.04.02

E-mail: recreabel@online.be

Speelom vzw, vorming veilige speelomgeving.

Speelom vzw is een samenwerkingsverband van de fabrikanten van speeltoestellen, de uitbaters van speelterreinen en de gebruikers van speelterreinen. De vzw ijvert voor een veilige speelomgeving en organiseert hiervoor vormings- en informatie-programma's.

Speelom vzw, vorming veilige speelomgeving.

Vijverlaan 53
2610 Wilrijk

Tel: 03/821.06.02

Fax: 03/821.06.09

e-mail: speelom@vzj.be

Provinciaal Veiligheidsinstituut van Antwerpen

Het PVI geeft informatie over veiligheid thuis en op het werk. Hiervoor gebruikt het publicaties, opleidingen, tentoonstellingen en een documentatiecentrum.

Jezusstraat 28, 2000 Antwerpen

Tel: 03/203.42.00

e-mail: info@pvi.provant.be

Provinciaal Veiligheidsinstituut Antwerpen

Websites

- <http://www.world-playground.com>
- <http://www.uni.edu/playground>
- <http://www.recreabel.be>

Heb je nog vragen?

Surf dan eens langs de Veel Voorkomende Vragen op de websites van:

- <http://www.recreabel.be>
- <http://www.vig.be>
- <http://www.speelom.be>
- <http://www.mineco.fgov.be>

Deze brochure kwam tot stand met de steun van :

ABC•BELGIE
specialist in speeltoestellen

ABC BELGIE BVBA
Blekerijstraat 75 - bus 30
B-9000 Gent
Tel: 09/233 48 59
Fax: 09/233 92 26

dica's

DICA'S BVBA
Veldenstraat 14
B-2470 Retie
Tel: 014/37 17 17
Fax: 014/37 15 55

AGORASPACE BENELUX

AGORASPACE
Louis Schmidtlaan 119/B2
1040 Brussel
Tel: 02/743.82.43
Fax: 02.534.19.20

eibe

EIBE BELGIEN BVBA
Torenstraat 96 a
B-3110 Rotselaar
Tel: 016/44 79 70
Fax: 016/44 63 21

ATR ANTWERPEN NV
Dopheidelaan 3
B-2930 Brasschaat
Tel: 03/633.00.10
Fax: 03/663 15 84

GAI SAVOIR
Produit

GAI SAVOIR
Rue des Français 373
4430 Ans
tel: 04/246.13.02
Fax: 04/263.85.13

BOER BELGIUM BVBA
Postbus 35
B-2990 Wuustwezel
Tel: 03/314.86.79
Fax: 03/314.11.89

HUCK NV
Atlasstraat 17
B-8680 Koekelare
Tel: 051/58 23 20
Fax: 051/58 20 55

DELPHI NV GROUP VCR
Doelhaagstraat 77
2840 Rumst
tel: 03/880.86.04
Fax: 03/888.59.15

ECO-MULCH

KINDERHOUT NV
Eegene 9
B-9200 Oudegem
Tel: 052/42 26 06
Fax: 052/42 57 80

BVBA KREABO SPRL - ROBINIA

Ind. Terrrein Hoogveld
9200 Dendermonde
Tel: 052/25.02.54
Fax: 052.25.02.57

OMNIPLAY NV

B.A. Guilbertlaan 16/3
B-8700 Tielt
Tel: 051/40 31 13
Fax: 051/40 90 81

L & BEE SA

Boulevard G. Wahis 16 e
B-1030 Bruxelles
Tel: 02/705 43 53
Fax: 02/705 79 76

SAPHIBOIS SPRL

Rue de l'invasion 19
B-4834 Goe
Tel: 087/76 01 90
Fax: 087/76 01 99

MARNY NV

Spietsestraat 210
B-8792 Desselgem
Tel: 056/71 13 42
Fax: 056/72 81 50

SPERECO BVBA

Weertersteenweg 383
B-3640 Kinrooi
Tel: 089/70 16 20
Fax: 089/70 16 22

MEKANO HOUT NV

Kaulillerweg 111
B-3990 Peer
Tel: 011/63 34 67
Fax: 011/63 50 62

WOODEX

Rue de limbourg 109
B-4800 Verviers
Tel: 087/31 47 18
Fax: 087/34 05 72

NORLAND SA

Rue de Reppe 20b
5300 Seilles
tel: 085/82.32.90
fax: 085/82.32.99

Een publicatie van het Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie.

VIG
VZW

Vlaams Instituut voor
Gezondheidspromotie

